

Välkomna!

REGION
KRONOBERG

Rekommenderade läkemedel

2026

Rekommendationerna på webben

Rekommenderade läkemedel

Läkemedelskommittén presenterar årligen aktuella rekommendationer för läkemedelsbehandling av vuxna och barn.

Målsättningen är att ge stöd till ändamålsenliga läkemedelsval. Underlagen tas fram av regionens medicinska grupper och läkemedelsråd.

[Nyheter i Rekommenderade läkemedel 2026 \(pdf\)](#)

[Tryckfel i Rekommenderade läkemedel 2026](#)

[Att tänka på för att undvika onödiga läkemedelskostnader \(pdf\)](#)

→ **Rekommendation Vuxna**

→ **Rekommendation Barn**

→ **Rekommendation Kommun**

→ **Utbytbara läkemedel**

→ **Typ 2-diabetes behandling**

→ **Sammanställning inhalatorer**

Beställning av trycksaker

Särtryck och trycksaker för utskrift

Gynekologi

Östrogener är miljöbelastande läkemedel. Därför är det viktigt att uppmuna patienten att återlämna överblivna och förbrukade läkemedel som fortfarande innehåller östrogen, t.ex. plåster och vaginalring. Hormonspiral och p-stav är rekommenderade då de är långtidsverkande preventivmedel, som dessutom har lägre miljöpåverkan än övriga beredningsformer.

Antikonception

Rikliga menstruationer

Oregelbundna blödningar

Mensförskjutning

Dysmenorré och endometrios

Rekommendation biosimilarer

Här finns aktuella rekommendationer av specifika produkter för biosimilarer, där läkemedelsrekommendationerna enbart anger substans.

Då marknaden är dynamisk och priserna ofta ändras kan de komma att ändras under året. Ordinationsmallarna i Cosmic uppdateras löpande.

Adalimumab

Denosumab

Etanercept

Infliximab

Teriparatid

Tocilizumab

Ustekinumab

Symboler i rekommendationerna

	I häftet	På webben
Bör endast förskrivas av den som är särskilt väl förtrogen med preparatet	(S)	(S)
Får förskrivas av sjuksköterskor med förskrivningsrätt		+
Läkemedel som bör undvikas till äldre		(bör undvikas till äldre)
Läkemedel som bör pausas vid risk för intorkning		bör pausas vid risk för intorkning
Ingår ej i läkemedelsförmånen		EF

Specialistrekommendationer

- [Finns endast på vårdgivarwebben!](#)
- Hyperlipidemi
- Psoriasis
- Inflammatorisk tarmsjukdom
- Migränprofylax
- Specialistpsykiatri (psykos, ADHD, bipolär sjukdom)
- Reumatoid artrit och psoriasisartrit
- Våt makuladegeneration

Vilka biosimilarer är rekommenderade?

- När patentet går ut för biologiska läkemedel lanseras ofta biosimilarer
- Byts INTE automatiskt på apoteken
- Aktuella rekommendationer av biosimilarer publiceras på Vårdgivarwebben och i mallarna i Cosmic
- Rekommendationerna kan ändras under året om priserna ändras

Vilka biosimilarer är rekommenderade?

VÅDRIKTLINJER

VÅRD- OCH
PATIENTADMINISTRATION

KOMPETENS OCH
UTVECKLING

SERVICE OCH
UTRUSTNING

ARBETSOMRÅDEN OCH
PROCESSER

◀ Läkemedel

Rekommenderade läkemedel ▼

Rekommendation vuxna ▶

Rekommendation barn ▶

Rekommendation äldre ▶

Övergripande ▶

Rekommendation biosimilarer

Rekommendation biosimilarer

Här finns aktuella rekommendationer av specifika produkter för biosimilarer, där läkemedelsrekommendationerna enbart anger substans.

Då marknaden är dynamisk och priserna ofta ändras kan de komma att ändras under året. Ordinationsmallarna i Cosmic uppdateras löpande.

Adalimumab

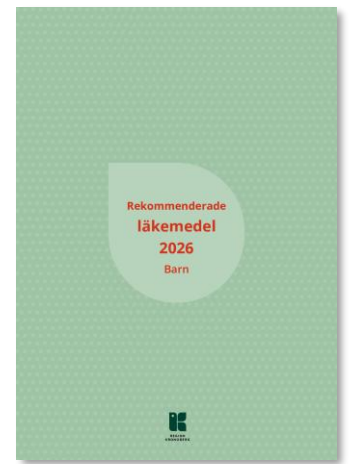
Denosumab

Etanercept

Rekommenderade läkemedel Barn

Förstoppning

- Avsnittet har strukturerats om och doseringstabellerna har uppdaterats
- Observera skillnader i doser mellan initial (akut) behandling och underhållsbehandling
- Välj **Forlax** istället för Forlax junior av kostnadsskäl
- Microlax rekommenderas som alternativ till Resulax (restnoterat till hösten -26)
- Peroral behandling rekommenderas före rektal

Rekommenderade läkemedel Barn

- **Eksem:** Ny kommentar om kalcineurinhämmarna
"Återhållsamhet med behandling under sommarmånaderna och i samband med exponering för solljus."
- **Urtikaria:** Rekommendationerna angående dosering och behandlingstid har förtydligats.
Vid otillräcklig effekt kan man öka till dubbla rekommenderade dosen av antihistamin.

Rekommenderade läkemedel Barn

- **Övre UVI/febril UVI:** **Cefixim** finns nu som registrerat läkemedel
- **Astma:** Tre astmatrappor har blivit två – **0-5 år** respektive **6-18 år**
- **Obesitas:** Nytt avsnitt

Allergi

- Hela avsnittet är omstrukturerat
- **Azelastin/flutikason** nässpray ersätter **Ryaltris** (olopatadin/mometason)

Allergi

ALLERGISK RINOKONJUNKTIVIT

Rökning och passiv rökning är förknippat med besvär från näsa, luftvägar och ögon.

LOKALBEHANDLING

NÄSA

1. Mometason +
2. Azelastin/flutikason +
2. Livostin (*levokabastin*) +

- Observera betydelsen av korrekt sprayteknik!
- Livostin rekommenderas främst till patienter som har problem med näsblödning som biverkan av nasala steroider.
- Nässköljning med fysiologisk koksaltlösning kan prövas. 1 tesked salt (utan tillsatser som jod eller örter) löses i 0,5 liter vatten.

ÖGA

1. Natriumkromoglikat finns i endos +
2. Emadine (*emedastin*) finns i endos +
3. Opatanol (*olopatadin*) +

- Ögondroppar utan konserveringsmedel är att föredra. Endospipetter och Lecrolyn Sine (natriumkromoglikat) flaska är fria från konserveringsmedel.
- Natriumkromoglikat är tillräckligt vid de flesta fall av allergisk konjunktivit och har en säker biverkningsprofil.
- Opatanol (olopatadin) kan vara ett alternativ vid svåra ögonbesvär. Innehåller konserveringsmedel. Eftersträva kort behandlingstid.

SYSTEMBEHANDLING

1. Desloratadin
2. Prednisolon, korttidsbehandling

- Initiera allergibehandling med antihistamin peroralt regelbundet under aktuell pollensäsong, lägg till lokalbehandling vid behov.
- Korttidsbehandling med peroralt prednisolon 20-30 mg i 3-5 dagar när basbehandling inte ger tillräcklig effekt.

ALLERGEN IMMUNTERAPI/AIT

- Allergivaccination (allergen immunterapi, AIT) är ett alternativ vid fleråriga, långvariga och kraftiga allergibesvär av pollen/pälsdjur/kvalster och otillräcklig effekt av mediciner. Remiss skickas till allergimottagning för utredning. All immunterapi ska utredas och initieras av specialistmottagning.
- Patienter med anafylaxi av bi/geting ska alltid remitteras för ställningstagande till immunterapi.

Olika åldersgränser

- Medvetenhet om att det är olika åldersgränser som gäller vid egenvård/receptfri försäljning vid rådgivning på apotek och i hälso- och sjukvård.
- T ex nasala steroider
- Hur hanterar ni det i vardagen?

Receptfria läkemedel mot allergi 2026

Ögondroppar			
Produktnamn	Substans	Styrka (mg/ml)	Åldersgräns*
Allgil	natrium-kromoglikat	20	ingen
Ketazed	ketotifen	0,25	3 år
Lecrolyn	natrium-kromoglikat	40	ingen
Lecrolyn sine	natrium-kromoglikat	40	ingen
Livostin	levokabastin	0,5	ingen
Lomudal	natrium-kromoglikat	20 och 40	ingen
Natrium-kromoglikat	natrium-kromoglikat	20	ingen
Zaditen	ketotifen	0,25	3 år

Tabletter			
Produktnamn	Substans	Styrka (mg)	Åldersgräns*
Allegra	fexofenadin	120	12 år
Altifex	fexofenadin	120	12 år
Cetimax	cetirizin	10	6 år
Cetirizin	cetirizin	10	6 år
Clarityn	loratadin	10	6 år, >30kg
Desloratadin	desloratadin	5	12 år
Ebastin	ebastin	10	12 år
Fexofenadin	fexofenadin	120	12 år
Flynise	desloratadin	5	12 år
Kestine	ebastin	10	12 år
Loratadin	loratadin	10	6 år, >30kg
Vialerg	cetirizin	10	6 år
Zyrlex	cetirizin	10	6 år

Nässpray			
Produktnamn	Substans	Styrka (µg/dos)	Åldersgräns*
Azelastin/flutikason	azelastin+flutikason	125+50	18 år
Desonix	budesonid	32	6 år
Dymista	azelastin+flutikason	125+50	18 år
Flutikason	flutikason	50	12 år
Livicort	budesonid	32	6 år
Livostin	levokabastin	50	Ingen
Mometason	mometason	50	18 år
Mommox	mometason	50	18 år
Nasacort	triamcinolon	55	18 år
Nasonex	mometason	50	18 år
Oriduo	azelastin+flutikason	125+50	18 år
Orimox	mometason	50	18 år

Oral lösning			
Produktnamn	Substans	Styrka (mg/ml)	Åldersgräns*
Clarityn	loratadin	1	6 år
Desloratadin	desloratadin	0,5	6 år

* = åldersgränsen avser receptfri försäljning för egenvård

Nässpray innehållande mometason kan säljas receptfritt till barn >3 år på rekommendation av sjuksköterska.

I de medicinska riktlinjerna "Allergisk rinokonjunktivit hos barn från 2-12 år respektive vuxna och barn > 12år" finns även rekommendationer för receptbelagda läkemedel som får förskrivas av sjuksköterska med förskrivningsrätt.

Se även avsnitt Allergi i "Rekommenderade läkemedel 2026 vuxna respektive barn".

Diabetes

- Då tillgången av GLP1-analoger förbättrats rekommenderas bara **Ozempic**
- **Ny upphandling hjälpmedel från januari**

TYP 2-DIABETES

BIGUANIDER

Metformin

SGLT2-HÄMMARE

Forxiga (*dapagliflozin*)

Jardiance (*empagliflozin*)

GLP1-ANALOGER

Ozempic (*semaglutid*) veckobehandling

DPP4-HÄMMARE

Sitagliptin

INSULIN

Se avsnitt Insulin.

Typ 2-diabetes – behandlingsalgoritm 2026

(Glukossänkande läkemedelsbehandling)

Fetma (BMI >30 kg/m ²)	Manifest <u>kardiovaskulär sjukdom/Hjärtsvikt</u>	Nedsatt <u>njurfunkt.</u> (eGFR <30 ml/min)	Mest sjuka äldre	Patienter utan samsjuklighet
Rökstopp och levnadsvanor				
<p>1. <u>Metformin</u>*</p> <p>2. <u>SGLT-2-hämmare</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för <u>urogenital infektion, ketoacidosis</u> <p>3. <u>GLP-1-RA</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk • <u>Gastrointestinala bieffekter</u> <p>OBS! GLP1-analoger kan övervägas före SGLT2-hämmare vid BMI > 35 där HbA1c-mål inte uppnåtts</p>	<p>1. <u>Metformin</u>*</p> <p>1. <u>SGLT-2-hämmare</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för <u>urogenital infektion, ketoacidosis</u> <p>2. <u>GLP-1-RA</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk • <u>Gastrointestinala bieffekter</u> 	<p>1. <u>DPP4-hämmare</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktneutralt • Låg hypoglykemisk <p>2. <u>GLP-1-RA</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk <p>3. <u>Repaglinid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lakttag försiktighet, starta med låg dos (0,5 mg) till mål-tiderna (1-3 ggr/dag) • Risk för hypoglykemi och viktuppgång. <p>4. <u>Insulin</u> (se nedan)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risk för hypoglykemi och viktuppgång. 	<p>1. <u>DPP4-hämmare</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktneutralt • Låg hypoglykemisk <p>2. <u>Insulin</u> (se nedan)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risk för hypoglykemi och viktuppgång. 	<p>1. <u>Metformin</u>*</p> <p>2. <u>DPP4-hämmare</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behov måttlig effekt, viktneutralitet, ej hypoglykemi <p>3. <u>SGLT-2-hämmare</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för <u>urogenital infektion, ketoacidosis</u> <p>4. <u>GLP-1-RA</u>**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk • <u>Gastrointestinala bieffekter</u> <p>5. <u>Insulin</u> (se nedan)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behov upptitrerings-bar effekt • Risk för hypoglykemi och viktuppgång.
<p>* Vid eGFR 30-44 ml/min: <u>maxdos 1000 mg/dygn.</u> Vid eGFR 45-59 ml/min: <u>maxdos 2000 mg/dygn.</u> Vid eGFR >60 ml/min: <u>maxdos 3000 mg/dygn.</u></p> <p>** Både GLP-1-RA och DPP-4-hämmare är <u>inkretinläkemedel</u> och ska ej kombineras. Reducerad dos vid nedsatt njurfunktion.</p> <p>*** Alla snabbverkande insulin är likvärdiga och av kostnadsskal väljs det billigaste alternativet vid <u>nyinsättning</u> och receptförnyelse.</p> <p>OBS! SGLT2-hämmare kan användas i <u>njurskyddande</u> syfte vid njursvikt, oberoende av HbA1c-nivå</p>				
Insulin				
Långverkande		<u>Abasaglar (insulin glargin)</u>		
Basinsulin		<u>Humulin NPH (insulin protamin)</u>		
Snabbverkande		<u>Insulin aspart Sanofi***</u> (biosimilar till Novorapid) <u>Insulin lispro Sanofi***</u> (biosimilar till Humalog)		

Aviserad restnotering Insulin lispro Sanofi

- Företaget Sanofi har aviserat bristande tillgång på **Insulin lispro Sanofi** under 2026
- Oklart i vilken omfattning övriga tillverkare av snabbverkande insulin kan möta efterfrågan
- Vid **nyinsättning** av snabbverkande insulin rekommenderas därför fr.o.m. februari 2026 **NovoRapid (insulin aspart)**
- *Avvakta byten men var beredda på att det kan komma att behövas under året*
- *Läkemedelsverket samverkar med nationella funktioner inom kunskapsstyrningen och i regionerna för informationsutbyte*
- *Mer information kommer att publiceras på sidan för restnoterade läkemedel och i nyhetsbrevet*

Gynekologi - klimakteriebevis

Fast kombination

Perimenopaus

Novofem

Postmenopaus

1. Indivina 1/2,5
2. Activelle
3. Tibolon

Icke hormonell behandling

Veozza

Individuell kombination

Östrogen

Femanest

Estradot depotplåster

Lenzetto transdermal spray

Estrogel transdermal gel

Divigel transdermal gel

Gestagen

Mirena (S) hormonspiral

Provera

Primolut Nor

Gynekologi – atrofisk vaginit och bakteriell vaginos

- **Gynoflor** - nytt preparat vid atrofisk vaginit och bakteriell vaginos
- Innehåller östriol och laktobaciller
- Ingår inte i förmånen
- Rekommenderas vid upprepade recidiv av **bakteriell vaginos**
- Ytterligare ett alternativ vid **atrofisk vaginit**

Graviditet - illamående

1. Postafen (*meklozin*)
2. Lergigan comp (*prometazin+koffein+effedrin*)
- 3. Bonjesta** (*doxylamin+pyridoxin*)
  - Bonjesta ersätter Xonvea, färre doseringstillfällen
  - Scopoderm utgår

Hjärta- kärl – emboliprofylax vid förmaksflimmer

1. Dabigatran
  2. Eliquis (*apixaban*)
  3. Warfarin Orion
- **Dabigatran** väljs i första hand vid nyinsättning vid förmaksflimmer
  - Till patienter 18–75 år, eGFR > 50 ml/min, ej samtidig behandling med dronedaron (Multaq)
  - Kan dosdispenseras, [patientinformation](#) finns i mallar och på vårdgivarwebben
  - Dabigatran 150 mg – ca 2,50 kr per dag
Eliquis 5 mg – ca 20 kr per dag

Hjärta- kärl - antikoagulantia

- Halsband till patienter med antikoagulantia rekommenderas inte längre
- AK-mottagningarna tar inte längre emot remisser för nyinsatta NOAK-patienter med indikationen förmaksflimmer
- Dosering, med hänsyn till aktuell njurfunktion, görs av ordinerande läkare
- Patienter med warfarin remitteras som tidigare

Venös tromboembolism – ändrade rekommendationer vid behandling

- Ändrade rekommendationer pga patentutgång för Xarelto (*rivaroxaban*).
Mallar i Cosmic är uppdaterade och medicinsk riktlinje är under revidering.

Behandling

1. Rivaroxaban

2. Dabigatran

2. Eliquis (*apixaban*)

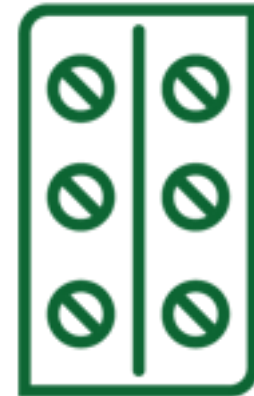
2. Warfarin Orion

Rivaroxaban ca 0,70 kr per dag
Eliquis ca 20 kr per dag

Venös tromboembolism – behandling med rivaroxaban

Dosering:

Initial behandling av akut DVT eller LE 15 mg x 2 i 3 veckor, följt av 20 mg x 1 för fortsatt behandling

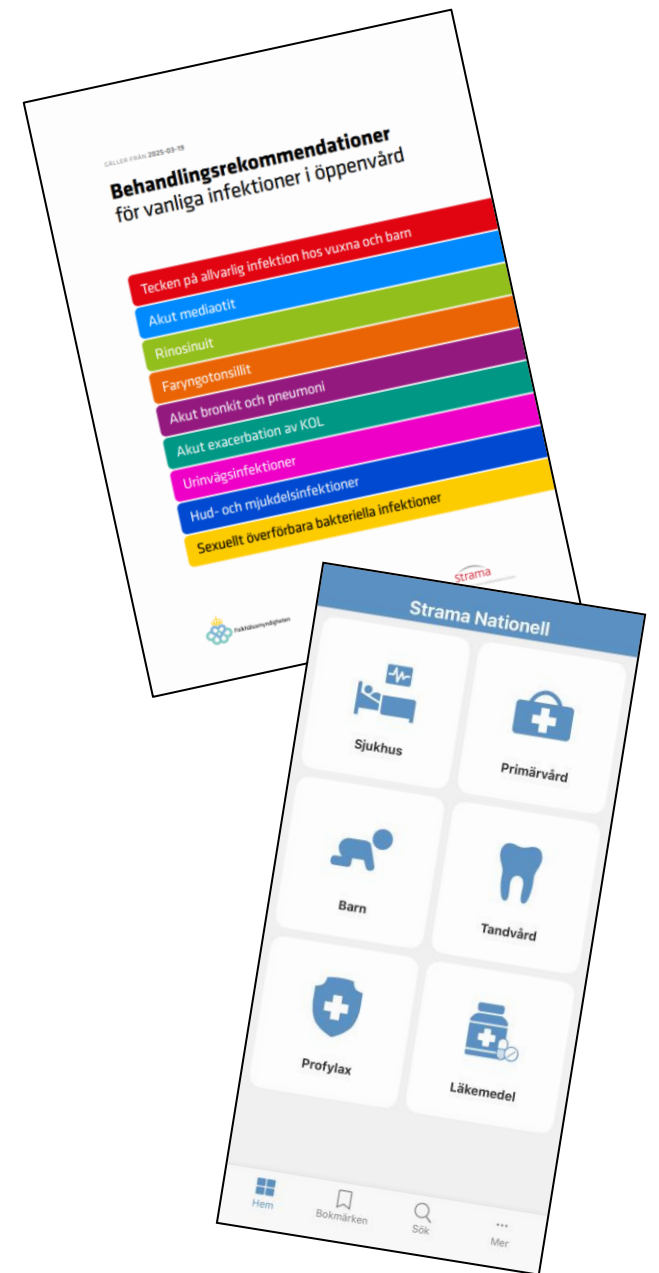

Hud - urtikaria

- Vid otillräcklig effekt av desloratadin inom några dagar kan dosen ökas upp till fyra gånger normal dos. Lång behandling kan krävas, inte sällan flera veckor.
- Vid svår klåda eller besvärande angioödem kan behandling kompletteras med peroral steroid, prednisolon 20-30 mg/dagligen med nedtrappning i 5-7 dagar
- Remiss till hudkliniken vid otillräcklig effekt trots adekvat behandling i minst 8 veckor

Infektioner – mer information

- "Behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård" är uppdaterad mars 2025 (**Faryngotonsillit, Borrelia**)
- Mobilappen/webbsidan Strama Nationell uppdateras löpande

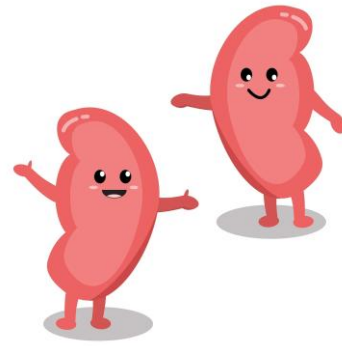

Infektioner – febril UVI

Kortade behandlingstider (män)

1. **Ciprofloxacin** – kvinnor 7 dagar, män **7-10 dagar**
  2. **Bactrim** (*trimetoprim+sulfa*) - kvinnor och män **7-10 dagar** (endast efter resistensbestämning)
- Längre behandlingstid eller annan åtgärd kan behövas t ex vid långsamt svar, samtidig prostatit, misstänkt abscess eller immunsuppression

Kronisk njursvikt

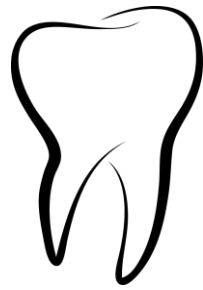

- **Kerendia** (finerenon) kan övervägas **vid albuminuri med samtidig diabetes typ 2**
- Om patienten redan står på spironolakton eller eplerenon behöver inte byte till finerenon göras

[Njursjukdom, kronisk - 1177 för vårdpersonal](#)

[Nationellt vårdprogram kronisk njursjukdom](#)

Munhålan

- Hela avsnittet är uppdaterat med nya och *omformulerade kommentarer*.
- **Afte:** receptfria preparat för lindring av munsår kan prövas.
- **Infektioner:** dränering av infektion i tandvården är förstahandsbehandling, antibiotika vid allmänpåverkan eller om inte tanden kan behandlas i akut skede.
- **Tandvärk:** behandling av orsaken till tandvärk rekommenderas i första hand, kan kompletteras med analgetika vid behov.

Neurologi – essentiell tremor **NYTT**

1. Propranolol

2. Atenolol

3. Primidon, licensläkemedel (S)

- Överväg faktorer som stress, sömnbrist, koffein, nikotin och läkemedelsbiverkningar

Obesitas – substitution efter obesitaskirurgi

- De vanligaste bristtillstånden efter obesitaskirurgi är järn, B12-vitamin och D-vitamin/kalcium.
- Vitamin- och mineralsubstitution rekommenderas enligt [riktlinje från kirurgkliniken](#):
  - Betolvidon (*vitamin B12*) 1 mg 1x1
  - Kalcium/Kolekalciferol 500 mg/800 IE x **3**
  - Duroferon/Niferex (*järn*) 100 mg, **1 tablett varannan dag** (speciellt viktigt till menstruerande kvinnor)
  - Multivitamin- och mineraltablett (receptfritt): **MittVal Kvinna** (även till män) eller motsvarande 1x2.
  - Till gravida och ammande rekommenderas extra folsyra.

Obesitas – översikt farmakologisk behandling

	Orlistat	Mysimba	Saxenda	Wegovy	Mounjaro	Qsiva*
Aktivt ämne	orlistat	naltrexon/ bupropion	liraglutid	semaglutid	tirzepatid	fentermin/ topiramat*
Beredningsform	kapsel	depottablett	subkutan inj.	subkutan inj.	subkutan inj.	depotkapsel
Dosering	dagligen	dagligen	dagligen	veckovis	veckovis	dagligen
Startdos, maxdos **	120 mg maxdos 120 mg x3	8 mg/90 mg x1 maxdos 2x2 (32 mg/ 360 mg)	0,6 mg x 1 maxdos 3,0 mg x1	0,25 mg/vecka maxdos 2,4 mg/v	2,5 mg/vecka maxdos 15 mg/v	3,75 mg/23 mg x1 maxdos 15 mg/92 mg
Läkemedelsförmån	ja	nej	nej	nej	nej	nej
Kostnad per månad (januari 2026)	ca 290:-	ca 1060:-	ca 2500:-	ca 2700:- ***	ca 2700-5000:-****	ca 2000-2500:-*
Uppföljning (från uppnådd underhållsdos)	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas.	efter 16 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas	efter 16 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas	efter 12-16 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång $\geq 5\%$ ska behandlingen avbrytas
Uppskattad absolut viktnedgång ****	2,8%	3,0%	4,8%	10,8%	12-20%	8,5 %

* Topiramat är **teratogent**. Narkotikaklassat på grund av fentermins missbrukspotential. Underhållsdos 7,5 mg/4,6 mg.

** Se FASS för dosupptrappningschema, underhållsdos, uppföljning samt ytterligare information kring kontraindikationer, biverkningar och dosering för ungdomar samt vuxna.

*** Beroende på underhållsdosen. Underhållsdosen för Wegovy är 2,4 mg. Rekommenderade underhållsdoser för Mounjaro är 5 mg, 10 mg och 15 mg och då varierar priset mellan 2700:- (5 mg), 3800:- (10 mg) till 5000:- (15 mg). OBS! Mounjaro-priset gäller för KwikPen, ej injektionsflaska.

**** Baseras på [the 2016 AACE/ACE Comprehensive Clinical Practice Guidelines for Medical Care with Patients with Obesity](#) och [American Association of Clinical Endocrinology Consensus Statement: Algorithm for the Evaluation and Treatment of Adults with Obesity/Adiposity-Based Chronic Disease – 2025 Update](#)

TLV-beslut Wegovy (semaglutid)

- Enligt beslut 19/2 ingår INTE Wegovy i läkemedelsförmånen
- Företaget hade ansökt om subvention för en mindre grupp patienter med stort medicinskt behov
- Eftersom den totala patientgruppen är mycket större än den grupp som skulle omfattas av förmånsbegränsningen bedömer TLV att risken är stor för så kallad subventionsglidning
- Trepartsöverläggningar mellan företaget, regionerna och TLV har förts med syfte att hitta ett sätt att dela på kostnader vid subventionsglidning. En överenskommelse har inte kunnat nås.

Obstruktiva lungsjukdomar

- Instruera och följ upp patientens inhalationsteknik!
Instruktionsfilmer, se [medicininstruktioner.se](https://www.medicininstruktioner.se).
- **Pulverinhalator i första hand.** Inhalationsspray med spacer när detta inte är lämpligt. Kan användas med mask i olika storlekar.
- **Sprayinhalatorer**, med undantag för Respimat spraydimma, **innehåller hydrofluorokarboner som drivgas och har stor negativ klimatpåverkan**
- Överväg att välja kombinationspreparat före enskilda substanser vilket ökar följsamheten och är vänligare för miljön. Välj refillförpackningar om möjligt.

Sammanställning av **PULVERINHALATORER** – produkter med grön bakgrund är rekommenderade i Region Kronoberg 2026

	Breezhaler	Diskus	Easyhaler	Ellipta	Forspiro	Genuair	Handihaler	Nexthaler	Novolizer	Spiromax	Turbuhaler	Twisthaler	Zonda
Kortverkande beta-2 stimulerare SABA		 Ventoline (salbutamol)	 Buventol (salbutamol)						 Ventilastin (salbutamol)		 Bricanyl (terbutalin)		
Inhalationssteroid ICS		 Flutide (flutikason)	 Beclomet (beklometason)	 Giona (budesonid)					 Novopulmon (budesonid)		 Pulmicort (budesonid)	 Asmanex (mometason)	
Långverkande beta-2 stimulerare LABA	 Onbrez (indakaterol)	 Serevent (salmeterol)							 Formatrix (formoterol)		 Oxis (formote)		
Kombination ICS+LABA	 Ateectura (mometason + indakaterol)	 Salmex (flutikason + salmeterol) Salmeterol/Fluticasone Neutec	 Bufomix (budesonid + formoterol) Salflumix (flutikason + salmeterol)	 Relvar (flutikason + vilanterol)	 Airflusal (flutikason + salmeterol)			 Innovair (beklometason + formoterol)		 Duoresp (budesonid + formoterol)	 Symbicort (budesonid + formoterol)		
Långverkande antikolinergika LAMA	 Seebri (glykopyrronium)			 Incruse (umeklidinium)		 Ekliira (aklidinium)	 Spiriva Trogva (tiotropium)						
Kombination LAMA+LABA	 Ultibro (glykopyrronium + indakaterol)			 Anoro (umeklidinium + vilanterol)		 Duaklir (aklidinium + formoterol)							
Kombination LAMA+LABA+ ICS	 Enerzair (glykopyrronium + indakaterol + mometason)			 Trelegy (umeklidinium + vilanterol + flutikason)			 Trimbow (glykopyrronium + formoterol + beklometason)						

Notera vikten av att instruera och följa upp patientens inhalationsteknik!

Sammanställning av **SPRAYINHALATORER** – produkter med grön bakgrund är rekommenderade i Region Kronoberg 2026

	Aerosphere	Autohaler	Evohaler	Respimat	Övriga sprayer			Spacer/Andningsbehållare
Kortverkande beta-2 stimulerare SABA		 Airomir (salbutamol)	 Ventoline (salbutamol)		 Airomir (salbutamol)	 Airsalb (salbutamol)		Mallar för förskrivning av spacer inklusive mask finns i Cambio Cosmico under rubriken förbrukningsartiklar och sökord "spacer" alt "andningsbehållare".
Inhalationssteroid ICS		 AeroBec (beklometason)	 Flutide (flutikason) Icsori (flutikason) Fluticasone Cipla		 AeroBec (beklometason)	 Alvesco (ciklesonid) Ciclesonide		Inhalationsspray används med spacer. Gäller ej Autohaler. Lämplig spacer är Optichamber Diamond.
Långverkande beta-2 stimulerare LABA			 Serevent (salmeterol)	 Striverdi (olodaterol)				
Kombination ICS+LABA			 Seretide Mite (flutikason + salmeterol) Salmeterol/Fluticasone Cipla		 Innovair, Befoair, Oparta (beklometason + formoterol)	 Flutiform (flutikason + formoterol)	 Symbicort (budesonid + formoterol)	
Kortverkande antikolinergika SAMA					 Atrovent (ipratropium) Ipravent (ipratropium)			
Långverkande antikolinergika LAMA				 Spiriva (tiotropium)				Exempel på andningsbehållare som går att använda mellan patienter efter rengöring (desinficering/ dekontaminering) är L'espace.
Kombination LAMA+LABA	 Bevespi (glykopyrronium + formoterol)			 Spiolto (tiotropium + olodaterol)				
Kombination LAMA+LABA+ ICS	 Trixeo (glykopyrronium + formoterol + budesonid)					 Trimbow (glykopyrronium + formoterol + beklometason)		

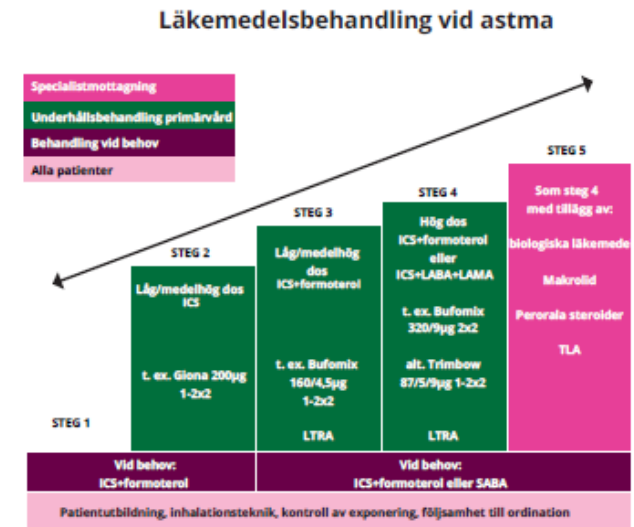
Notera vikten av att instruera och följa upp patientens inhalationsteknik!

Uppdaterad 2026-01-01

Obstruktiva lungsjukdomar - astma

Inhalationssteroid (ICS)

1. Giona Easyhaler (*budesonid*) inhalationspulver
  2. Flutide Evohaler (*flutikason*) inhalationsspray
  - 3. Alvesco (*ciklesonid*) inhalationsspray**
- Vid biverkning i form av oral candida eller heshet kan man prova behandling med Alvesco (ciklesonid) inhalationsspray.

Obstruktiva lungsjukdomar - KOL

Läkemedelsbehandling vid KOL		
Symtom Senaste året	Lindriga symtom CAT < 10	Betydande symtom CAT ≥ 10
0-1 exacerbation Och 0 sjukhusinläggning	GOLD A LAMA eller LABA	GOLD B LAMA + LABA
≥ 2 exacerbationer Eller ≥ 1 sjukhusinläggning	GOLD E LAMA+LABA+ICS	

Kombinationsbehandling (ICS+LAMA+LABA)

1. **Trelegy Ellipta** (*flutikason+umeklidinium+vilanterol*) inhalationspulver

2. **Trixeo** (*budesonid+glykopyrron+formoterol*) inhalationsspray

3. **Trimbow** (*beklometason+glykopyrron+formoterol*) inhalationsspray

- Trixeo har lägre klimatavtryck än Trimbow
- Trimbow inhalationsspray finns i två styrkor

[KOL-exacerbation - akutbehandling på vårdcentralen](#)

AsthmaTuner – digital spirometer

- Region Kronoberg erbjuder egenvårdsverktyget AsthmaTuner till vuxna med astma som följs på vårdcentraler i Kronobergs län, såväl privata som offentliga.
- För att kunna använda AsthmaTuner måste man vara ansluten till en klinik/vårdcentral.
- AsthmaTunern är kostnadsfri för patienten och finansieras av statsbidrag för Nära vård.
- [Mer information på Vårdgivarwebben](#)

The image shows the AsthmaTuner device, a white handheld spirometer, and a smartphone displaying the corresponding app. The app screen shows a bar chart representing lung capacity measurements, with a 'Personal best' of 2.83 liters and a 'Current value' of 0.0 liters. A BankID logo is visible in the top right corner of the app interface.

**Hanteras utanför
läkemedelsförmånen,
kostnaden faktureras
Region Kronoberg
(alla uppgifter ska
finnas på
förskrivningen)**

Frakturprevention- osteoporos

Skelettstärkande läkemedel

1. Alendronat, veckotablett
1. Zoledronsyra intravenöst årligen
- 2. Izamby** (*denosumab*) injektion per halvår
- 3. Sondelbay** (*teriparatid*) injektion dagligen (S)
- 3. Evenity** (*romosozumab*) injektion per månad (S)

Frakturprevention- osteoporos

- Indikationer för skelettstärkande behandling är justerade enligt nationella riktlinjer
- Risken för käkbensnekros är mycket låg.

Undersökning av tandstatus rekommenderas inte längre inför insättande av skelettstärkande behandling mot osteoporos.

- Anabol behandling kan övervägas till patienter med mycket hög frakturrisik.

Kan bli aktuellt som första behandling vid uttalad osteoporos.

Psykiatri

- Beroendeframkallande läkemedel ska förskrivas med restriktivitet. [Riktlinje för förskrivning av beroendeframkallande läkemedel](#)
- Melatoninpreparaten är inte generiskt utbytbara. Rekommenderat preparat är **Pinealin** (*melatonin*) som är billigast

SÖMNSTÖRNING

Förstahandsbehandling vid sömnbesvär är information och sömnförbättrande åtgärder.

Utred bakomliggande orsak innan behandling. Observera att alkohol försämrar sömn och befintlig sömnnapné. Primär insomni kartläggs genom sömndagbok och behandlas primärt med sömnhygien och beteenderåd exempelvis genom ”Sov Gott”-häftet. Behandling enligt KBT-modell och sömnskola är lämpliga insatser i nästa steg. Läkemedel förskrivs efter individuell bedömning. Ompröva behov fortlöpande.

Melatonin kortverkande

Propiomazin

Zopiklon

- Melatonin tablett 1–5 mg kan användas vid insomningsbesvär, särskilt vid dygnsrytmrubbning. Över 55 år kan depotberedning användas.
- Propiomazin är att föredra vid otillräcklig effekt av melatonin, särskilt vid frekventa uppvaknanden under natten och tidigt uppvaknande.
- Behandling med Zopiklon bör endast ges under kortare tid eller intermittent. **Förskriv liten förpackning.**

EF

Smärta – akut stensmärta

1. Diklofenak supp

1. *Ketorolak inj

2. Hyoscinbutylbromid-morfin-noskapin-papaverin APL 10 mg/13 mg/6 mg/40 mg supp

2. Morfin inj

Ketorolak (Toradol) injektion ersätter diklofenak injektion av miljöskäl.

Uppdaterad riktlinje - Receptförskrivning av läkemedel som kan köpas utan recept

- Sjukdomstillstånd av **egenvårdskaraktär** som förväntas gå över **inom 3 månader** med receptfri medicinering bör hänvisas till egenvård. T ex övergående allergiska besvär, kortvariga smärttillstånd mm.
- Egenvård med receptfria produkter gäller **även vid längre tids besvär av torr hud/torra ögon/torra slemhinnor**, som inte har sjukdom som orsak. Torrhet som beror på naturligt åldrande anses inte vara sjukdom. Vid sjukdomsrelaterade komplikationer kan dock receptförskrivning övervägas.

Uppdaterad riktlinje - Receptförskrivning av läkemedel som kan köpas utan recept

- **Undantag** görs för patienter med **övertagen läkemedelshantering** (såsom i hemsjukvård), eftersom dessa saknar förmåga att självständigt utföra sin egenvård.

Förskrivning, med tydlig ordination, medför i denna patientgrupp ökad patientsäkerhet och minskad administrativ börda.

- Kan man förskriva utan förmån?

Medicinska riktlinjer ▶

Ambulanssjukvård ▶

Försäkringsmedicin ▶

Hjälpmedel ▶

Läkemedel ▼

Beställa läkemedel

Dosdispenserade läkemedel

Förskriva läkemedel

Kostnadsansvar läkemedel

 Läkemedel och läkemedelsnära
produkter i kommunal vård

Läkemedels miljöpåverkan

Läkemedelsgenomgångar

Läkemedelshantering

Läkemedelsnyheter

Medicinska gaser

Rekommenderade läkemedel ▶

**Restnoterade och avregistrerade
läkemedel**

Restnoterade och avregistrerade läkemedel

Läkemedelsenheten bevakar löpande tillgängligheten för läkemedel som används såväl på recept som rekvisition. Rekommendation om alternativ tas fram i samråd med läkemedelskommittén och berörda verksamheter.

[Avregistrerade läkemedel](#)

Restnoterade läkemedel

Listan är inte fullständig, men försöker täcka de rester som är *av större betydelse i klinisk vardag* (berör många patienter eller många förskrivare). Klicka på läkemedelsnamnet i tabellen för att ta del av mer information och rekommenderade alternativ. Under tabellen finns länkar till Läkemedelsverkets och Dosapotekets restsidor.

Läkemedel	Preliminärt tillbaka	Uppdaterad
Adalat Oros (nifedipin) depottablett 30 mg	v. 6, 2025	2025-01-15
Aerobec (beklometason), inhalationsspray, lösning 100 mikrog/dos	v. 15, 2025	2025-01-03
Airomir (salbutamol) lösn. f. nebulisator 1	v. 25, 2025	2024-12-20

Information om restnoterade läkemedel!

Läkemedelsförsörjning till sjukhusen i regionens egen regi sen nov 2025

- Kombinerar läkemedelsförsörjningen med vårt beredskapslager, använda resurserna mer effektivt och skapa en långsiktigt hållbar modell
- Pågående arbete: optimera lagret och processer/rutiner, vilka handelsvaror ska tillhandahållas
- Ändrad hantering licensläkemedel

Återkommande återkoppling från apoteken – vi påminner förskrivarna

- Fel behandlingsorsak eller flera olika (motstridiga)
- Inaktuella förskrivningar är inte avslutade
- Ändrad dosering utan att ny förskrivning gjorts

- Detta skapar onödiga oklarheter och tar tid för såväl farmaceuter som förskrivare att reda ut

Undvik patienten/förälder/ombud som budbärare

- Ofta missförstånd på vägen (ex. högkostnadsskydd, leveransproblem, språkförbistring)
  - Vad innebär det att läkemedlet inte finns hemma? (kommer i morgon, restat ett år...)
  - Risk skapa oro
- Red ut knepiga frågor direkt med förskrivaren om möjligt!

Ett par påminnelser till apoteksfarmaceuter

- Kontrollera doser mot vedertagna nationella källor utöver FASS (eped, Strama) innan förskrivarkontakt.
- Återkoppla gärna om ni ser systematiska "konstigheter"
- Säkerställ att läkemedel kan användas av patienten
  - Refillförpackningar utan inhalator
  - Läkemedel för injektion utan förskrivna kanyler

Frågor och synpunkter?

Kontakta oss gärna!

Funktionsbrevlåda: lakemedelskommitten@kronoberg.se

Telefon: läkemedelsenheten tel 0470-58 79 90 (bemannad 8-16 må-fre)

Fredrik Schön, ordf Läkemedelskommittén

Martin Andersson, vice ordf Läkemedelskommittén

Cecilia Nordquist, koordinator Läkemedelskommittén, tel 0470-58 87 46

Maria Granborn, apotekare Läkemedelsenheten

Tack!

